

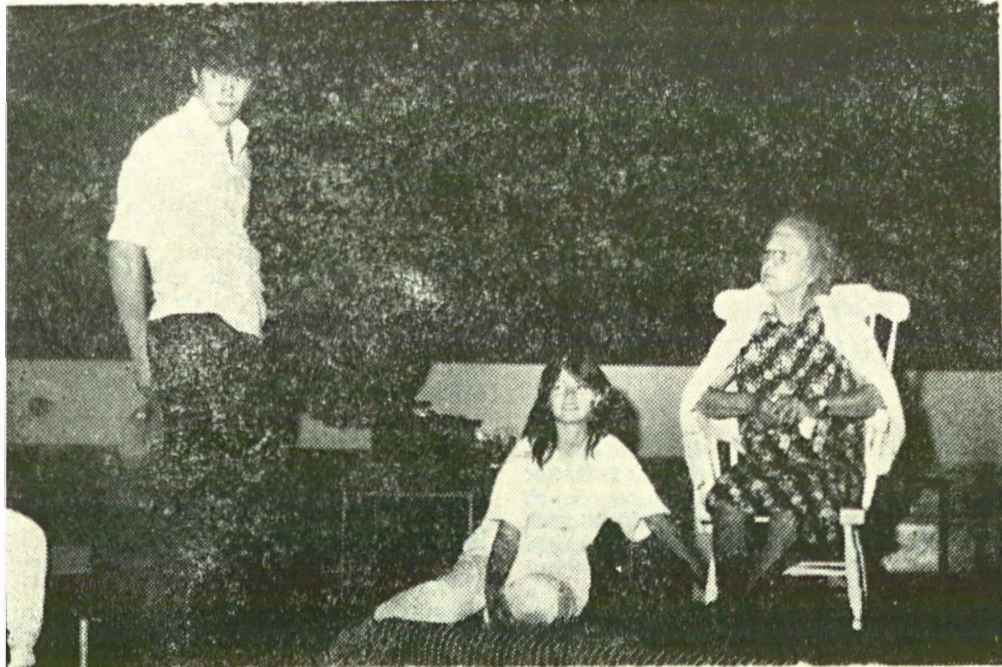
Dramaturgia „primului pas”

Slănic-Moldova a inițiat și găzduiește consecvent una dintre cele mai originale și utile întâlniri teatrale de amatori. Bienala de creație și interpretare teatrală. Originală, pentru că este singura manifestare a teatrului amator „pură”, dacă se poate numi așa, deoarece de la text pînă la interpretare totul este rodul muncii artistice prestate de amatori. Utilă, pentru că dă tinerilor dramaturgi începători posibilitatea să-și vadă lucrările în lumina rampei, să se confrunte cu ceilalți „aspiranți”, să-și aducă piesele în fața oamenilor de specialitate de recunoscută competență, care emit judecăți de valoare la adresa lor. Juriul din acest an a cuprins *, nici mai mult, nici mai puțin, decît șase dramaturgi dornici să depisteze, în secțiunea de creație, valorile autentice demne de promovare. Din acest motiv se poate spune că Bienala de la Slănic-Moldova are un pronunțat caracter de laborator, de spațiu în care tinerii dramaturgi au șansa să asculte opinii, să primească sugestii de îmbunătățire a textelor, pot purta chiar ei, în cadrul colocviului, discuții interesante despre creația teatrală, își pot confrunța părerile într-o atmosferă de emulație creatoare. Bienala este un fericit prilej de manifestare artistică pentru dramaturgia „primului pas”, o șansă de a ieși din anonim și a se impune atenției publicului și oamenilor de specialitate.

Și în această a XII-a ediție. Bienala nu s-a dezmințit, în cadrul ei fiind jucați cel puțin trei tineri realmente dotați: Iulian Margu din Rîmnicu Vîlcea. Viorel Savin din Bacău și Constantin Cojocaru din Cîmpulung Moldovenesc. Trei tineri cu disponibilități diferite, fiecare aducînd, în dramaturgia pe care o scrie, timbrul său personal, preocupările dominante, aria tematică preferată. Tînărul — foarte tînărul — Iulian Margu, distins cu premiul I pentru piesa *Cîntec de leagăn*, și obținînd același premiu și pentru spectacolul realizat în calitate de regizor, împreună cu tinerii interpreți de la Casa științei și tehnicii pentru tineret din Rîmnicu Vîlcea, se anunță a fi unul dintre cei mai percutanți comediografi din generația lui. E interesant în regis-

trul comic, dar la fel de interesant este și în registrul grav, întreaga acțiune comică „plutînd” pe un fond foarte serios, care conferă textului tensiune și dramatism. Piesa *Cîntec de leagăn* dezvăluie un autor preocupat de devenirea morală a generației sale, tema fiind abordată cu responsabilitate civică, fiind o dezbatere de idei la înaltă tensiune. Cred că e timpul ca teatrele profesioniste să prilejuiască debutul acestui tînăr dramaturg. Piesa premiată mai are unele lungimi (vezi reluarea de trei ori a povestirii unor filme), unul dintre personajele-cheie (Tînărul venit de la țară) ar putea căpăta mai multă greutate în confruntarea cu ceilalți, dar aceste observații sînt ușor de satisfăcut în lucrul cu tînărul dramaturg. Viorel Savin a venit în Bienală cu altă experiență teatrală. Condeiful său se dorește mai rafinat, dramaturgul încercă să-și desprindă teatrul de realismul plat și să-l proiecteze în metafore scenice cu trimiteri mai cuprinzătoare. Aceste observații se referă la întreaga sa operă, mai ales la *Bătrina și hoțul*, pînă acum realizarea sa de vîrf, și mai puțin la piesa din concurs, *Ginere de import*, comedie cu respirație scurtă, apelînd la un qui pro quo mai la îndemină, spectacolul trăind, mai ales, prin replica vie, cu haz, și prin jocul unui interpret de certă valoare, Marin Cimponeriu. Constantin Cojocaru a fost prezentat în Bienală de Teatrul muncitoresc al Clubului minier Cîmpulung Moldovenesc, cu piesa *Zodia albastră*. Au impresionat sinceritatea interpretării, autenticitatea reacțiilor, tinerii interpreți fiind ei înșiși, în existența lor cotidiană, foarte aproape de eroii piesei. Suflul de sinceritate adus în scenă de Viorel Paraschiv și Constantin Papuc (în această reprezentație) a convins publicul. Piesa povestește faptele momentului de „ruptură” a unei vieți tradiționale, pastorale, și trecerea spre o existență nouă. Desigur, dramatismul nu este dus pînă la capăt, acțiunea se cantonează, uneori, în situații de un idilism voit, dar tînărul autor are resurse să păstreze o tensiune scenică prin care să capteze atenția spectatorilor. Premiul III a fost atribuit spectacolelor *Stelele sînt*

* Juriul a fost format din: Theodor Mănescu (președinte), Tudor Popescu, George Gnoiu, Mihai Ispirescu, Stelian Vasilescu, Gheorghe Țențulescu, Gheorghe Pătrar și Vasile Pruteanu. Printre invitați, Paul Everac.

Scenă din spectacolul „Cîntec de leagăn pe muzică rock”
de Iulian Margu

galbene, dramatizare de Attila Francisc Znorovschi după romanul *Sîntem oameni* de Szasz Ianos, realizat de Casa municipală de cultură din Arad, și *Cine se teme de Romeo și Julieta* de Bob Friedman și H. Eliad, al Teatrului muncitoresc al „F.M.I. din București, spectacole cu o problematică gravă. Ar fi de remarcant că tînărul Mircea Catană de la Arad mi s-a părut actorul cu cele mai mari disponibilități dintre cei care au evoluat în această Bienală, alături de Cristian Labă din Rîmnicu Vilcea.

Trebuie să spunem, însă, că unii tineri aspiranți la titlul de dramaturg s-au lăsat ispitiți de teme pretențioase, au încercat să construiască metafore scenice încărcate de sensuri „filosofice” majore, dar care le depășeau mult posibilitățile. Lipsiți de abilitatea de a concretiza scenic idei, spectacolele lor s-au dovedit monotone, plate, prețioase. Sînt convins că Gheorghe Iavorenciu din Pomîrla, județul Botoșani, are șansa ca în viitoarea ediție a Bienalei să se prezinte interesant, dacă va privi mai mult în jurul său și se va opri, cel puțin în această fază a creației, la teme apropiate, la situații de viață pe care să le poată exploata mai fericit în plan artistic. *Lăcustele și trandafirii* este un spectacol în care tînărul autor a dorit să facă totul text, regie, actorie, fiind mult depășit de sarcinile pe care și le-a asumat. Un moment de teatru autentic a oferit Teatrul popular din Drobeta-Turnu Severin, care a prezentat spectacolul

Rostul dragostei să-l știm, regizat de tînărul actor Constantin Fugașin. Versurile de dragoste au fost astfel selectate încît tensiunea ideii să crească pînă în final, mulți dintre tinerii actori dovedindu-se recitatori de mare sensibilitate.

Închei această însemnare cu spectacolul care a obținut Marele premiu al Bienalei și premiul de regie atribuit de A.T.M. regizorului Grigore Popa: *Elegia moșilor*, pe versurile cunoscutului poet George Țârnea, spectacol jucat de grupul de teatru „Eveniment” al Ansamblului artistic al U.T.C. George Țârnea s-a apropiat de scenă aducînd în primetrul ei sensibilitatea poetului. *Elegia moșilor* e un spectacol emoționant, în care evenimentele istorice sînt evocate mai întii în plan afectiv, Grigore Popa construind pe ele, cu mijloace sobre, dar tocmai de aceea mai percutant, o „poveste” despre destinul unor oameni care și-au făurit istoria supraviețuind în timp prin setea lor de libertate. Poetul George Țârnea trăiește o experiență artistică benefică.

Ireproșabil organizată, susținută călduros de forurile culturale județene, ca și de forurile de partid și de stat locale, găzduită de Casa de cultură orășenească, Bienala de la Slănic-Moldova a devenit, de acum, un tradițional loc în care tinerii dramaturgi vin să se confrunte într-o întrecere care le aparține integral.

Tudor POPESCU